

к.е.н. Мішеніна Н.В., Мішеніна Г.А.
Сумський державний університет
ЯКІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ:
ОРІЄНТАЦІЯ НА СПОЖИВАЧА

При становленні нових форм освітніх процесів в досить консервативній системі, що сьогодні склалася, є висока ймовірність помилкових стратегічних і тактичних рішень, які можуть значно знизити ефективність самих перспективних напрямків.

При впровадженні дистанційної освіти в традиційну систему заочного навчання можна спостерігати помилки, що пов'язані з форсуванням перехідного процесу, спрощеним застосуванням формули: «заочне навчання» плюс «інформатизація», неправильною розстановкою пріоритетів, коли технологічні можливості ставляться вище, ніж навчально-організаційні вимоги.

Тому основним організуючим принципом і початком для будь-якої освітньої системи, в тому числі і дистанційного навчання, повинно стати поняття якості.

Становлення нової освітньої траєкторії з позицій визначального на даному етапі принципу менеджменту якості орієнтоване на споживача.

Тут необхідно зазначити, що для державного вищого навчального закладу, виходячи з його місії, поняття «споживач» є потрібним: по-перше, це - особистість, суб'єкт, який отримує необхідну і бажану освіту; по-друге, роботодавець, який отримує фахівця необхідної кваліфікації; по-третє, держава і суспільство, які отримують високоосвічену, культурно розвинуту і соціально-адаптовану особистість.

Таким чином якість освітньої послуги необхідно визначати виходячи з комплексного поняття споживача. Однак, кількісна оцінка споживої якості освітньої послуги досить складна й неоднозначна. Споживач, наприклад, може бути незадоволений якістю поточної атестації з певної дисципліни через високі вимоги, хоча вимоги можуть бути цілком обґрунтованими.

Зокрема, споживчу якість освітньої послуги можна і слід оцінювати в комплексі при пред'явленні кваліфікації випускника роботодавцю. Кількісними показниками якості можуть бути статистичні результати тестування та анкетування вчорашніх випускників та їх роботодавців, які можуть використовуватися для коригування навчальних планів і робочих програм дисциплін.

При цьому умова забезпечення якості наступна: рівень кваліфікації випускника повинен бути вище рівня вимоги роботодавця. Для роботи такої системи забезпечення якості крім власне системи дистанційної освіти необхідна система дистанційного моніторингу відповідності рівня кваліфікації випускника рівням вимог роботодавців. Інструментарій та потенціал дистанційних технологій роблять можливим реалізацію подібного моніторингу.

Для його здійснення необхідні: грамотно складені тести і анкети для випускників та роботодавців з кількісними показниками; відповідна служба у відомстві проректора з навчальної роботи вищого навчального закладу під загальним керівництвом координатора системи дистанційного навчання; гнучка система проектування навчальних планів і робочих програм дисциплін на основі модульного принципу, що легко переналагоджується.

Сучасні технології дистанційної освіти роблять реалізацію подібного підходу до оцінки якості освітнього процесу практично здійсненою.